§ 58 les. zák., §§ 3 až 6 zák. ze 16. června 1872, ř. z. č. 84 a j. dozorčí orgán neoprávňují, aby i mimo okrsek ochraně jeho svěřený konal úřední výkony, účasten jest vlastnosti veřejné stráže jen v tomto obvodu. Podle toho a jelikož se v tomto případě nejednalo o žádnou z posléze uvedených výjimek, byla též ochrana § 68 tr. z. u přísežného lesního E. P. omezena jen na obvod honebnosti panství L., pro něž jako ochranný orgán byl ustanoven. A jestliže soud nalézací zprostil stěžovatele obžaloby pro krádež, protože se omylem měl za oprávněna honitbu ve zmíněné enklávě provozovati, což mohlo se státi jen tehda, když mylně měl za to, že enkláva nenáleží k honitbě panství L., pro niž jedině jmenovaný lesní jako ochranný orgán byl ustanoven, pak nesl se jeho omyl důsledně i k oprávněnosti lesního, aby v cizí honitbě proti němu služebně zakročoval, tedy k okolnosti, na níž závisela ochrana v § 68 tr. z., trestním zákonem poskytnutá. Ovšem pro ochranu podle § 68 a 81 tr. z. není rozhodnou materielní správnost konkretního služebního výkonu, nýbrž jen formální oprávněnost k služebnímu výkonu in abstracto. Ale také ta byla by tu jen tenkráte, kdyby zde byl některý z předpokladů, za nichž ochranný orgán může konati svou službu i mimo obvod jemu svěřený. O žádný z případů takových tu nešlo.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 23. března 1925 Zm I 63/25.

K výkladu §u 9 tr. z.

Ustanovení §u 9 tr. z. předpokládá ovšem, že pachatelovo působení zůstalo bez výsledku, avšak nerozeznává, z jaké příčiny k výsledku nedošlo. Vyžaduje se sice, aby vývoj událostí nevyvrcholil v protiprávní výsledek, k němuž pachatelova vůle směřovala a který se snažil uskutečniti prostředky vzbuzení zlého úmyslu sváděné osoby a činností svedené osoby, tímto úmyslem řízené, ale jest lhostejno, zda byl vývoj událostí přerušen už v mysli sváděné osoby tím, že svodům odolala, nebo později tím, že tato osoba od zlého úmyslu v ní vyvolaného dodatečně opět ustoupila, nebo že jednání následkem svodů podniknuté minulo se z té či oné příčiny výsledkem. Proto nezáleží na tom, že F. L. neměl nikdy úmyslu, aby, jak ho stěžovatelka sváděla, vyhledal padělatele peněz a vyjednával (dorozuměl se) s nimi za účelem opatření padělků. Rozhodným jest a stačí, že stěžovatelka působila v tomto protiprávním směru na vůli L. Je-li pro trestnost takového působení bez významu skutečnost, že se mu nepřizpůsobila ani vůle sváděné osoby, jsou lhostejný-

mi též úvahy, pro které se vůle (a v dalším důsledku činnost) sváděné osoby nebrala směrem pachatelem chtěným, nýbrž směrem jinakým, a nezáleží na tom, že F. L. shledal ve výzvě a svodech stěžovatelčiných příležitost, vylákati na ní peníze předstíráním, že se vůle jeho rozhodla a činnost jeho ponese směrem jí chtěným, a že použil této příležitosti k poškození stěžovatelky. Ostatně by nezáleželo ani na okolnosti, již asi mají nepřesné vývody stížnosti na mysli, jež však rozsudkem zjištěna není, a z F. L. výpovědi, na niž poukazuje stížnost, nevyplývá, totiž na tom, že F. L. měl již předem, t. j. před výzvou a svody stěžovatelčinými v úmyslu, nejednati, jak na něm žádá, nýbrž jen tak předstírati za účelem poškození jejího. I za takového směru své vůle byl by F. L. býval vhodným předmětem svodu; bylo by záviselo jen na povaze a síle výzvy a svodů, zda by byl F. L. setrval při předpokládaném úmyslu, neb upustil od něho, změnil směr své vůle a rozhodl se k tomu, k čemu ho stěžovatelka vyzvala a sváděla. I za zmíněného předpokladu byl by pokus stěžovatelky, opatřiti sobě prostřednictvím F. L. padělané peníze, ztroskotal na překážce, která se náhodou vyskytla v mysli sváděné osoby, a na nemohoucnosti, tuto překážku odstraniti, tudíž na okolnostech nezávislých na vůli stěžovatelčině. V případech §u 9. tr. z. nezračí se zločin ve skutečných událostech, nýbrž ve skutkových okolnostech, pachatelem sváděné osobě naznačených. Neboť ze zákonného předpokladu, že působení pachatelovo zůstalo bez výsledku, plyne, že zevními událostmi nemusí, přesněji nesmí býti naplněna skutková podstata zločinu, k němuž bylo sváděno, ve veškerých známkách zákonem pro tento zločin stanovených. Trestnosti svádění k zločinu dle §u 9 není tudíž na závadu, že událostmi, k nimž po případě následkem svodů došlo, není opodstatněna některá zákonná známka dotčeného zločinu, ba dle toho, co uvedeno, není jí na závadu ani, že vůbec nedošlo k uskutečnění žádné ze skutkových známek dotčeného zločinu. Proto nezáleží na tom, že nebylo docíleno §em 1 zák. ze dne 22. května 1919 č. 269 Sb. z. a n. předpokládané dorozumění s padělatelem peněz neb osobou jinak na padělání peněz zúčastněnou, ani na tom, že se stěžovatelka přímo nepokoušela, rozuměj ovšem jinak než působením na F. L. o takové dorozumění. Rozhodným jest jen, zdali stěžovatelka sváděla, třebas naprosto bezvýsledně, F. L. k zločinu dle §u 1 zmíněného zákona, t. j. zdali skutkovou podstatu tohoto zločinu naplnily skutkové okolnosti, ke kterým poukazovala stěžovatelka, vyzývajíc a svádějíc F. L., aby je uskutečnil. Že tomu tak bylo, vyplývá ze zjištění napadeného rozsudku, že stěžovatelka

vyzvala F. L. k opatření padělaných peněz, tehdy v cizině vyráběných, a že výzva směřovala k tomu účelu, aby se F. L. dorozuměl s padělatel', opatřil padělané peníze a dodal je stěžovatelce.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 9. března 1925 Zm I. 10/25.

K výkladu §u 14 č. 1 zákona na ochranu republiky.

Podle § 1 č. 1 zák. na ochr. rep. je trestným, kdo veřejně nebo před více lidmi nebo více lidí pobuřuje proti některému z právních statků tam uvedených. Pobuřováním rozumí zákon, jak vyplývá ze srovnání nadpisu a textu § 300 tr. z., podněcování k zášti nebo opovržení (nebo k bezdůvodným stížnostem). Pobuřováním je tedy jakékoliv intelektuelní působení na jiné, jež je způsobilým a směřuje podle úmyslu pachatelova k tomu, aby se v nich vytvořila duševní nálada, jež si přeje zániku právního statku, proti němuž se pobuřuje, buď násilnostmi (zášť, smýšlení zvláště nepřátelské) nebo jiným způsobem (opovržení, smýšlení vzpouzející se proti dalšímu trvání statku). Proto je s to, vybíjeti se v činech škodlivých statku, na který se útočí, nebo zdržeti od přispění statku na pomoc proti takovým činům jiných osob. Podle toho chce zákon právní statky v § 14 č. 1. uvedené zajistiti i proti nebezpečí, které hrozí z vylíčené nálady obyvatelstva či části jeho, zákazem činnosti, jež směřuje ku zjednání takového duševního stavu, samé o sobě. Je-li takto přečin § 14 č. 1 deliktem ohrožovacím, t. j. takovým činem trestním, jehož podstata nepředpokládá určitého škodného výsledku, pak nesejde na tom, měla-li činnost pachatelova vůbec nějaký účinek zevní, a přiblíží-li se zevní účinek více nebo méně ke skutečnému poškození právního statku, který cení zákon tak vysoce, že jej chrání i proti pouhému ohrožování. Proto nezáleží na tom, že bylo mluveno o budoucnosti, t. j. patrně, že utvoření a použití rudé armády (ku změně demokraticko-republikánské formy čs. republiky) mělo nastati teprve v době příští, a nezáleželo by ani na okolnosti, odvodním spisem obžalovaného zdůrazňované, že posluchači obžalovaného neprojevili nikterak souhlasu se slovy obžalovaného. Rozhodným jest jen, zda projev obžalovaného byl způsobilý a obžalovaný zamýšlel vyvolati ve svém posluchačstvu zášť aneb opovržení proti některému z právních statků v § 14 č. 1 jmenovaných. Už takové, byť pro okamžik bezvýsledné snahy ohrožují nerušené trvání těchto statků. Učí vývoj dějin, že přeměny těchto statků